

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33398
Nom	Història de la comunicació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1301 - Grau Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1301 - Grau Comunicació Audiovisual	1 - Història de la Comunicació	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
LLORCA ABAD, GERMAN	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

La història de la comunicació constitueix una assignatura marc de caràcter diacrònic que analitza l'evolució de la comunicació com a fet polític, econòmic, cultural i tecnològic. Pel fet que s'inclou dins del camp del saber i fer audiovisuals, es concedirà una especial rellevància tant a la conformació històrica del citat camp en general, així com a la seua plasmació el mitjans de comunicació específics com la ràdio, la premsa escrita i la televisió. La digitalització de les comunicacions ha suposat una profunda transformació del camp, sobre tot, als darrers 20 anys. Els continguts de l'assignatura dirigeixen la seua atenció també cap a ells, analitzant els canvis més importants en relació amb l'actual "societat de la informació". L'objectiu és proveir als i les estudiants d'una visió històrica sòlida del que és el seu camp d'especialitat.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'assistència i participació no requereixen de cap coneixement previ especialitzat, ja que els coneixements bàsics sobre la matèria s'adquireixen amb el seguiment regular de la mateixa assignatura. Els coneixements sobre anàlisi d'imatge i del discurs són transversals als estudis de Comunicació Audiovisual.

COMPETÈNCIES

1301 - Grau Comunicació Audiovisual

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.
- Que els estudiants tinguen la capacitat i la creativitat necessàries per a assumir riscos expressius i temàtics en el marc de les disponibilitats i terminis de la producció comunicativa, aplicant solucions i punts de vista fundats en el desenvolupament dels projectes.
- Que els estudiants tinguen capacitat d'adaptació als canvis tecnològics i sociolaborals.
- Que els estudiants siguen capaços d'obtenir i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.
- Que els estudiants posseïsquen habilitat per a l'organització i temporalització de les tasques, realitzant-les de manera ordenada adoptant amb lògica les decisions prioritàries en els diferents processos de l'activitat periodística.

- Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.
- Capacitat i habilitat per a expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les llengües pròpies de manera oral i escrita, així com en una tercera llengua (preferentment l'anglès) sabent aprofitar els recursos lingüístics i literaris que siguin més adequats als diferents mitjans de comunicació.
- Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .
- Iniciativa, creativitat, credibilitat, honestat, imatge, esperit de lideratge i responsabilitat tant de manera individual com corporatiu.
- Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.
- Capacitat per a experimentar i innovar per mitjà del coneixement i l'ús de mètodes i tècniques aplicats.
- Capacitat per a actuar defenent una cultura de la pau i respectant els drets fonamentals en els processos de la comunicació, en concret la igualtat entre dones i hòmens en tots els tractaments informatius, interpretatius, sígnics, dialògics i opinatius de la comunicació.
- Coneixement dels diversos llenguatges, codis i modes de representació propis dels diferents mitjans tecnològics i audiovisuals: fotografia, cine, ràdio, televisió, vídeo i imatge electrònica, internet, etc. a través de les seues propostes estètiques i industrials, a més de la seua rellevància social i cultural i la seua evolució al llarg del temps, que haurà de generar la capacitat per a analitzar relats i obres audiovisuals, considerant els missatges icònics com a textos i productes de les condicions sociopolítiques i culturals d'una època històrica determinada.
- Coneixement teoricopràctic de les estructures organitzatives en el camp de la comunicació visual i sonora, així com la seua evolució i gestió al llarg del temps, incloent la tributació audiovisual. També comprén el coneixement i la investigació de la naturalesa i interrelacions entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, suports i receptors.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Referir una visió fonamental dels continguts, les competències i les destreses que es pretenen adquirir, així com una perspectiva clara de les delimitacions conceptuals més rellevants i necessàries. Usarles orientacions pertinents pel que fa al tractament dels textos proposats per a la lectura individual, anàlisi i estudi.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Conceptos generales

La primera part de la unitat està dedicada a establir les claus conceptuals bàsiques dels processos de comunicació humana. Es duu a terme un repàs de les principals idees de base per a entendre què són les societats humanes de la comunicació.

2. La història de la mediació

Aquesta unitat desenvolupa el concepte de mediació associada als processos de comunicació humana. Representació, figuració, narració i altres d'importància.

3. La comunicació moderna

La unitat tres repassa els esdeveniments que, associats a la revolució industrial, de les comunicacions i de les telecomunicacions donaran forma a les societats modernes i de masses.

4. La comunicació de masses

Aquesta unitat proposa l'estudi de la comunicació de masses. Sanalitza el paper que la premsa escrita, però sobre tot els discursos radiofònic i audiovisual, han tingut en la configuració actual dels processos de comunicació humana.

5. La comunicació multitudinària

La darrera unitat del programa proposa una anàlisi detallada dels últims 20 anys de la Història de la Comunicació digital. A més de repassar les principals fites del període, sobriran espais de debat prospectiu que permeten les i els alumnes definir tendències de futur.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	40,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els continguts de l'assignatura s'introdueixen partint dels coneixements generals previs de l'aprenent, que haurà de participar de manera activa en el desenvolupament de l'aprenentatge. Pel que fa a les hores presencials, l'assignatura s'estructura en sessions de 2 hores de duració, dos dies a la setmana. En cadascuna de les sessions, el professor introduirà els conceptes que siguen nous, posarà a disposició dels estudiants el material de treball que considere i donarà les instruccions escaients per a fer treballs i planificar el desenvolupament de l'assignatura.

La classe serà participativa i el professor interpel·larà constantment els alumnes perquè hi prenguen part activa de les discussions plantejades. A més de les instruccions directes del professor, es *recomana* que l'alumne actue pel seu compte els següents punts:

- a) selecció i treball amb fonts documentals diverses
- b) cooperació amb els companys i companyes
- c) treball i ampliació de les lectures suggerides o proporcionades
- d) observació analítica / crítica dels discursos publicitaris i corporatius

El professor es compromet a seguir ajudant i orientar l'alumne una vegada s'acabe la classe, mitjançant tutories personalitzades o tutories a través del correu electrònic i aula virtual. Pel que fa a les hores no presencials, es recomana de forma genèrica

- a) l'estudi i preparació de les classes teòric-pràctiques
- b) la preparació i realització dels treballs pràctics
- c) la preparació i realització de l'avaluació final

AVALUACIÓ

Donat el caràcter teòric de l'assignatura, es proposa el següent treball d'avaluació:

- Realització en grup d'un treball escrit a partir d'una temàtica específica: 80% de la nota final
- Realització individual d'una resenya sobre un llibre de la bibliografia: 10% de la nota final
- Examen final: 10% de la nota final

El professor donarà les pautes necessàries als alumnes per a la realització del treball i farà un seguiment del procés d'elaboració amb reunions periòdiques durant el quadrimestre.

Cada falta d'ortografia comesa a la prova escrita final i/o a altres treballs de mòdul llevarà mig punt de la nota final. A partir de la tercera falta es considerarà suspesa la prova i/o treball. Un criteri semblant es farà servir amb els accents gràfics. Cada accent omés o mal posat llevarà 0'25 punts de la nota final. A partir del cinqué accent es considerarà suspesa la prova i/o treball.

El seguiment de les classes, l'assistència a seminaris, les tutories i les activitats formatives són valorades *positivament*, però no suposen una part quantificable de la nota. L'ús dels telèfons mòbils a la classe està expressament prohibit, tret de quan s'utilitzen com a eina de treball amb indicació del professor. Feta l'advertència, l'ús inadequat d'aquests dispositius pot comportar l'expulsió temporal de l'alumne/a de la classe.

L'única via telemàtica vàlida de comunicació amb el professor és el servei de correu electrònic oficial de la UVEG, així com el sistema de missatgeria oficial d'Aula Virtual de la UVEG. El professor de reserva el dret de fer les comunicacions oficials que considere oportunes, en temps i forma durant el curs, a través d'aquestes vies (indicacions sobre lectures obligatòries, lliurament i terminis de lliurament de treballs, avís de proves, distribució de grups, etc.).

L'estudiant té l'obligació de revisar periòdicament (mínim una vegada a la setmana) el seu compte de correu electrònic oficial de la UVEG. El professor no considera com a vàlida cap altra via de comunicació i en cas de produir-se una reclamació, només serà estimada i avaluada la comunicació que haja estat establerta a través del correu electrònic oficial de la UVEG o Aula Virtual de la UVEG.

Les proves i els treballs podran fer-se en castellà o valencià, en funció del que l'alumne preferisca. Per als estudiants ERASMUS o estrangers, l'anglès també serà una opció.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- A. Balsebre. Historia de la radio en España, I (1874-1939). Madrid. Cátedra: 2001.
- A. Balsebre. Historia de la radio en España, II (1939-1985). Madrid. Cátedra: 2002.
- E. Bordería; A. Laguna i F. A. Martínez Gallego. Historia social de la comunicación: mediaciones y públicos. Madrid. Síntesis. 2015
- E. Bustamante. Radio y televisión en España. Barcelona. Gedisa: 2006.
- A. Briggs y P. Burke. De Gutenberg a Internet. Una historia social de los medios de comunicación. Madrid. Taurus: 2002.
- R. Debray. Vida y muerte de la imagen. Historia de la mirada en Occidente. Barcelona. Paidós: 1994.
- R. Chartier i C. Espejo (Eds.). La aparición del periodismo en Europa. Comunicación y propaganda en el Barroco. Madrid. Marcial Pons. 2012.
- A. Faus Belau. La era audiovisual. Historia de los primeros cien años de la radio y la televisión. Barcelona. Ediciones Internacionales Universitarias: 1995.
- E. Hobsbawm i T. Ranger. La invención de la tradición. Barcelona. Crítica. 2005.
- A. Mattelart. La comunicación-mundo. Historia de las ideas y de las estrategias. Madrid. Fundesco: 1993.
- J. R. McNeill i W. H. McNeill. Las redes humanas. Una historia global del mundo. Barcelona. Crítica. 2010.

- C. Niqui. Los primeros 20 años de contenidos audiovisuales en Internet. Barcelona. UOC. 2014.
- M. Palacio. Historia de la televisión en España. Barcelona. Gedisa: 2001.
- J. M. Perceval. Historia mundial de la comunicación. Madrid. Cátedra. 2015
- M. M. Ramírez i M. A. Martínez (Coord.). 50 imàgenes para la Historia de la Comunicación. València. Tirant Humanidades.2017.
- J. B. Thompson. Los media y la modernidad. Barcelona. Paidós: 1998.
- G. Weill. El periódico. Orígenes, evolución y función de la prensa periódica. Sevilla. Comunicación Social Ediciones y Publicaciones. 2007.

Complementàries

- P. Barea. La estirpe de Sautier. La época dorada de la radionovela en España (1924-1964), Madrid. El País/Aguilar: 1994.
- J. M. Bernardo Paniagua. El sistema de la comunicación mediática. De la comunicación interpersonal a la comunicación global. Valencia. Tirant lo blanch: 2006.
- J. M. Contreras y M. Palacio. La programación de la televisión. Madrid. Síntesis: 2001.
- C. Garitaonaindía. La radio en España (1923-1939). De altavoz musical a arma de propaganda. Madrid. S. XXI: 1988.
- J. Gavalda. Una cultura acústica. Notas de otra radio. Valencia. Ediciones Episteme: 1999.
- J. C. Rueda Laffond y M. Chicharro Merayo. La televisión en España (1956-2006). Política, consumo y cultura. Madrid. Fragua: 2006.
- A. Vallès Copeiro Del Villar (comp.). Historia de la radio valenciana. Valencia: CEU: 1999.
- J. A. Ventín Pereira. La guerra de la radio (1936-1939). Barcelona. Mitre: 1986.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern